

Łukowski Budżet Obywatelski - edycja 2026

Tytuł zadania:

Krok do przodu w nowoczesną edukację - praktyczne poznawanie postawy strzeleckiej przez uczniów szkół podstawowych Miasta Łuków

Opis zgłaszanego projektu:

Projekt obejmuje działania z zakresu edukacji publicznej, koncentrujące się na bezpieczeństwie i edukacji proobronnej uczniów szkół podstawowych. Zakłada organizację zajęć praktycznych związanych z nauką postawy strzeleckiej, co jest zgodne z kierunkami wskazanymi w przepisach oświatowych. Podczas zajęć uczniowie indywidualnie uczą się prawidłowego ustawienia ciała, pracy rąk i nóg, koordynacji oddechu, poznają budowę broni, zasady jej bezpiecznego użytkowania oraz konsekwencje niewłaściwego postępowania. Zajęcia są w ramach lekcji wychowawczych, spotkań integracyjnych, zajęć z edukacji dla bezpieczeństwa i imprez szkolnych, dzięki czemu stają się naturalnym uzupełnieniem programu dydaktycznego.

Projekt przewiduje całoroczną realizację zajęć w obiektach spełniających wszelkie wymogi bezpieczeństwa, wyposażonych zgodnie z obowiązującymi przepisami i certyfikatami. Zajęcia prowadzą wykwalifikowani instruktorzy z doświadczeniem w pracy z dziećmi. Strzelanie odbywa się na dostosowanej do wieku osi strzeleckiej, z broni szkoleniowej dobranej przez instruktora. W przypadku, gdy uczniowie nie mogą dotrzeć pieszo lub komunikacją miejską, zapewniony będzie transport realizowany przez licencjonowanego przewoźnika.

Dzięki projektowi uczniowie zyskują możliwość praktycznego zdobycia wiedzy i umiejętności, które w atrakcyjnej formie łączą naukę z integracją, a szkoły otrzymują narzędzie do rozwijania wspólnych zainteresowań uczniów w ramach kół strzeleckich.

Uzasadnienie realizacji projektu:

Zdaniem wnioskodawcy projekt jest ogólnodostępny, w szczególności dla uczniów klas IV-VIII szkół podstawowych. Odpowiada on na potrzebę dostosowania edukacji do współczesnych realiów, w których technologia i nowoczesne metody nauczania odgrywają kluczową rolę. Zajęcia praktyczne w zakresie edukacji bezpieczeństwa i strzelectwa stanowią atrakcyjną i angażującą formę zdobywania wiedzy, która zwiększa skuteczność nauki, a jednocześnie rozwija odpowiedzialność i świadomość młodych ludzi.

Realizacja projektu przyczyni się do kształtowania świadomego społeczeństwa, przygotowanego do podejmowania działań na rzecz bezpieczeństwa i dobra wspólnego. Uczniowie nauczą się współpracy, zaufania i polegania na rówieśnikach, co pozytywnie wpłynie na ich rozwój społeczny i obywatelski. W przyszłości przełoży się to na większe

zaangażowanie mieszkańców Łukowa w życie lokalnej społeczności oraz w budowanie poczucia bezpieczeństwa.

Zajęcia motywują do aktywnego myślenia o bezpieczeństwie i odpowiedzialności, a uczestnicy staną się bardziej świadomymi i zaangażowanymi obywatelami. Korzyści z realizacji projektu odniosą nie tylko jego bezpośredni uczestnicy, ale również ich rodziny i cała społeczność miasta. Inwestycja w edukację najmłodszych mieszkańców tworzy fundament dla rozwoju Łukowa, wzmacnia lokalne więzi i daje młodemu pokoleniu szansę pozostania w swoim mieście oraz wykorzystania zdobytej wiedzy dla dobra wspólnego.

Uzasadnienie odrzucenia na etapie weryfikacji merytorycznej i niedopuszczenia do głosowania projektu pn. „Krok do przodu w nowoczesną edukację - praktyczne poznawanie postawy strzeleckiej przez uczniów szkół podstawowych Miasta Łuków”:

Regulamin funkcjonowania Łukowskiego Budżetu Obywatelskiego zakłada m.in., iż w ramach tego narzędzia realizowane mogą być zgłoszone przez mieszkańców miasta projekty zgodne z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, w tym aktami prawa miejscowego, projekty zlokalizowane na terenach należących do Miasta i w granicach administracyjnych Miasta oraz projekty, które nie kolidują z istniejącą infrastrukturą oraz które są możliwe do zrealizowania w trakcie jednego roku budżetowego (§ 4 ust. 2, 3, 4 i 6 Regulaminu). Proponowany projekt pn. „Krok do przodu w nowoczesną edukację - praktyczne poznawanie postawy strzeleckiej przez uczniów szkół podstawowych Miasta Łuków” był procedowany 18 sierpnia 2025 r. na posiedzeniu Zespołu ds. Budżetu Obywatelskiego w edycji na rok 2026.

Projekt został oceniony pozytywnie pod względem formalnym, natomiast nie został oceniony pozytywnie pod względem merytorycznym. W toku dyskusji Zespół postanowił odrzucić jednogłośnie w głosowaniu jawnym ww. projekt, poddając uprzednio pod dyskusję takie kwestie, jak:

1. Zgodność z § 4 pkt. 5) oraz z § 11 ust. 4 pkt. 4) Regulaminu funkcjonowania Łukowskiego Budżetu Obywatelskiego mówiącego o zapewnieniu ogólnodostępności projektu. Zgodnie ze stanowiskiem Zespołu, projekt kierowany wyłącznie do uczniów klas IV-VIII szkół podstawowych z terenu Miasta Łuków posiada ograniczoną ogólnodostępność, tj. ma służyć wąskiej kategorii wiekowej, nie zaś szerokiej grupie mieszkańców (na przykład osób dorosłych, rodziców, seniorów). Ponadto wskazane przez Wnioskodawcę efekty przedsięwzięcia mogą stać zdaniem Zespołu w sprzeczności z zasadą równego dostępu do rezultatów projektów finansowanych z budżetu obywatelskiego, które powinny służyć jak najszerzej grupie mieszkańców, niezależnie od ich wieku czy statusu społecznego.
2. Celowość, gospodarność i racjonalność wydatkowanych środków publicznych (zgodnie z § 11 ust. 4, pkt. 6 Regulaminu funkcjonowania Łukowskiego Budżetu Obywatelskiego) na realizację wnioskowanego projektu. Oszacowany przez Wnioskodawcę całkowity koszt projektu wynosi 399 000 zł, z czego 239 400 zł to koszt samych zajęć, a 159 600 zł - koszt transportu. Zgodnie z zapisami Wnioskodawcy, projekt zakłada, że w ciągu roku odbędzie się 266 wyjazdów na strzelnicę,

a każdorazowo w zajęciach uczestniczyć będzie grupa 30 uczniów. Oznacza to $266 \times 30 = 7\,980$ tzw. „uczestnictw”. Należy przy tym podkreślić, że nie jest to liczba unikalnych uczestników, lecz liczba pojedynczych miejsc na zajęciach - ten sam uczeń może być liczony kilkakrotnie, jeśli weźmie udział w kilku wyjazdach. W ocenie zespołu, biorąc pod uwagę ograniczony krąg beneficjentów, relacja poniesionych kosztów do osiągniętej korzyści społecznej jest nieadekwatna i nie uzasadnia finansowania projektu ze środków Łukowskiego Budżetu Obywatelskiego.

3. Realność wykonania projektu w jednym roku kalendarzowym, mając na uwadze zapis § 11 ust. 4 pkt. 7) Regulaminu funkcjonowania Łukowskiego Budżetu Obywatelskiego. Z założeń projektu wynika, że w ciągu roku miałyby odbyć się 266 wyjazdów na strzelnicę, obejmujących łącznie 7 980 „uczestnictw” (udziałów uczniów). Teoretycznie liczby te dałoby się rozłożyć na 12 miesięcy, ale w praktyce - biorąc pod uwagę specyfikę roku szkolnego w Polsce - w ocenie członków Zespołu realizacja projektu w jednym roku kalendarzowym jest nierealna lub bardzo trudna z poniższych powodów:
 - a. Rok szkolny nie pokrywa się z rokiem kalendarzowym - zajęcia dydaktyczne trwają od września do czerwca, a wakacje letnie obejmują dwa pełne miesiące, w których nie prowadzi się regularnych zajęć szkolnych. Oznacza to, że projekt musiałby zostać zrealizowany w ok. 10 miesiącach, a faktycznie w ok. 8-9 (po odliczeniu ferii zimowych, świąt, egzaminów, rekolekcji, wycieczek szkolnych).
 - b. Duża liczba wyjazdów - 266 wyjazdów oznacza średnio ok. 26-27 wyjazdów miesięcznie w roku kalendarzowym lub 30-35 wyjazdów miesięcznie w roku szkolnym (bez wakacji). Oznacza to konieczność niemal codziennego wyjazdu jednej lub kilku klas na strzelnicę, co mocno zaburzałoby plan lekcji i organizację pracy szkół.

Zespół podkreśla także, iż projekt był poddawany analizom z udziałem ekspertów z zakresu edukacji. Wskazali oni, że liczba zaplanowanych wyjazdów na strzelnicę (266 w skali roku) oraz obejmowanie projektem dużej grupy uczniów w praktyce prowadziłoby do znacznych utrudnień w realizacji podstawowych zajęć dydaktycznych i wypełnianiu podstawy programowej w szkołach. Organizowanie częstych, całodziennych wyjazdów dla całych klas powodowałoby konieczność zastępowania lekcji przedmiotowych zajęciami pozaprogramowymi, co negatywnie odbiłoby się na jakości nauczania oraz mogłoby powodować zaległości edukacyjne. W ocenie ekspertów wprowadzenie tak intensywnego harmonogramu wyjazdów nie jest możliwe bez poważnego zaburzenia organizacji pracy szkół i rytmu kształcenia uczniów. Wysuwane argumenty to:

1. Kolizja z realizacją podstawy programowej - każdy wyjazd na strzelnicę musiałby trwać co najmniej kilka godzin (przejazd, zajęcia, powrót). Przy takiej liczbie wyjazdów znaczna część godzin lekcyjnych zostałaby zastąpiona zajęciami pozaprogramowymi. Eksperti z zakresu edukacji wskazali Zespołowi, że uniemożliwiłoby to pełną realizację podstawy programowej, szczególnie w klasach starszych, które przygotowują się do egzaminu ósmoklasisty.

2. Obciążenie organizacyjne szkół - organizacja 266 wyjazdów w ciągu roku wymagałaby ciągłej obsługi logistycznej: rezerwacji transportu, koordynacji opiekunów, uzyskiwania zgód rodziców, przygotowania zastępstw za nauczycieli. Jest to obciążenie przekraczające standardowe możliwości szkół podstawowych.

Dodatkowo zdaniem członków Zespołu, tematyka strzelectwa w szkołach podstawowych, szczególnie w młodszych rocznikach, może budzić istotne wątpliwości wychowawcze i etyczne wśród części mieszkańców oraz rodziców, co podważa zasadę powszechnej akceptacji i integracyjnego charakteru projektów obywatelskich. W projekcie dodatkowo nie została precyzyjnie określona liczba beneficjentów, gdyż operuje on (po dokonaniu obliczeń przez członków Zespołu) na liczbach „uczestnictw” (7 980), a nie na liczbie unikalnych uczniów. Z treści projektu nie wynika jednoznacznie ilu uczniów faktycznie skorzysta z efektów działań - czy wszyscy uczniowie klas IV–VIII raz, czy część uczniów kilka razy. Projekt ignoruje także fakt wakacji, ferii i dni wolnych, a także obciążeń typu egzaminy, rekolekcje czy inne wydarzenia edukacyjne.

Mając na uwadze powyższe argumenty, Zespół ds. Budżetu Obywatelskiego odrzuca projekt i nie dopuszcza go do etapu głosowania.